

ОРГАНІЗАЦІЙНІ СТРУКТУРИ ЯК КАТАЛІЗАТОР ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

**ХАМІТОВ Родіон, здобувач вищої освіти
спеціальність 073 Менеджмент
Миколаївський національний аграрний університет**

Анотація: У роботі досліджено роль організаційних структур у розвитку інновацій підприємств, їх вплив на інноваційний потенціал, управління проектами та адаптацію до економічних змін. Виявлено, що гнучкі форми сприяють комерціалізації інновацій і конкурентоспроможності, однак потребують вдосконалення в українських умовах. Подано рекомендації щодо інтеграції інноваційних структур для сталого зростання.

Ключові слова: організаційні структури, інноваційний розвиток, підприємства, інноваційний потенціал, організаційно-економічний механізм

В умовах динамічного економічного середовища організаційні структури підприємств виступають ключовим фактором, що прискорює інноваційний розвиток, забезпечуючи інтеграцію ресурсів, управління ризиками та адаптацію до зовнішніх викликів. Інноваційний розвиток, як процес впровадження нових ідей у виробництво та управління, тісно пов'язаний з циклічністю економіки, де бізнес-інкубатори, венчурні фірми та технопарки слугують каталізаторами для переходу від традиційних до інноваційних моделей бізнесу. Зокрема, вони сприяють розподілу ресурсів, зменшенню ризиків та інтеграції науки з виробництвом, що дозволяє підприємствам реагувати на фази економічних циклів – від процвітання до депресії, як це описано в теорії Й. Шумпетера. Внутрішні фактори, включаючи технологічний та ресурсний потенціал, поєднуються з зовнішніми, такими як державна підтримка та ринкова інфраструктура, формуючи основу для зростання. Глобальні приклади, як "Силіконова долина", демонструють, як організаційні структури полегшують комерціалізацію інновацій через мережі співпраці, що підвищує конкурентоспроможність підприємств [1]. В українських реаліях, де обмежена кількість венчурних фірм, технопарки, як "Тест" чи "Арон", усе ж сприяють інноваційному підприємництву, хоча й стикаються з ресурсними обмеженнями для малого бізнесу.

Формування інноваційного потенціалу підприємств залежить від характеристик організаційних структур, включаючи розмір, централізацію, складність та комунікаційні канали, що визначають ефективність координації й інтеграції процесів. Інноваційний потенціал охоплює науковий, технічний та ринковий компоненти, а його оцінка через моделі, дозволяє вимірювати ресурсний, технологічний та організаційний аспекти. Гнучкі структури полегшують адаптацію до змін, стимулюючи творчість через корпоративну культуру та цінності, що сприяють реалізації інновацій від досліджень до дифузії та рутинізації. Дослідження показують, що в динамічному середовищі підприємствам бракує ефективного управління ресурсами, тому організаційні структури виступають каталізатором, посилюючи мотивацію кадрів та окупність інвестицій. Проблеми з фінансуванням та кадрами в Україні вимагають реформування політики для посилення інноваційного потенціалу, де структура впливає на швидкість впровадження нововведень. Організаційно-економічний механізм інноваційного розвитку включає стратегії, маркетинг інновацій та оцінку ефективності проектів, де структури забезпечують системність процесів, координацію учасників та мінімізацію ризиків через методи NPV чи IRR.

Інноваційні проекти, як інструмент розвитку, вимагають чіткої структури для управління етапами від патентного захисту до впровадження, що підвищує прибутковість та стійкість підприємств. Їхній успіх залежить від командної взаємодії, ресурсного забезпечення та ринкового потенціалу, де організаційні форми каталізують реалізацію стратегій. Адаптація амортизаційної політики та управління ризиками в інноваційних проектах дозволяє оптимізувати ресурси, відокремлюючи інноваційні втрати від звичайних операцій. В українських умовах це сприяє залученню інвестицій та підвищенню якості продукції, хоча потребує цифровізації для подолання викликів невизначеності [2]. Таким чином, організаційні структури не лише прискорюють інноваційний розвиток, але й забезпечують стійкість бізнесу, вимагаючи подальшого вдосконалення нормативної бази та інтеграції гнучких форм для макрорівневих рішень.

Література:

1. Сіренко Н. М. Інноваційний розвиток підприємства : курс лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня “Магістр” спеціальності 071 “Облік і оподаткування” та 072 “Фінанси, банківська справа та страхування” – Миколаїв : МНАУ, 2019. – 123 с. – URL: https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6320/1/Innovatsiyni_rozvyto_k_pidpryemstva.pdf
2. Сіренко Н. М. Інноваційний розвиток підприємства : методичні рекомендації для виконання самостійної роботи здобувачами вищої освіти ступеня “Магістр” спеціальності 071 “Облік і оподаткування” – Миколаїв : МНАУ, 2017. – 33 с. – URL: https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2068/1/Innovatsiynyy_rozvyt_ok_pidpryemstva.pdf

Abstract: *The paper examines the role of organizational structures in fostering enterprise innovation, focusing on their impact on innovation potential, project management, and adaptation to economic changes. It finds that flexible forms support innovation commercialization and competitiveness but require improvement in the Ukrainian context. Recommendations for integrating innovative structures to ensure sustainable growth are provided.*

Keywords: *organizational structures, innovative development, enterprises, innovative potential, organizational-economic mechanism*

**Науковий керівник – БУРКОВСЬКА Анна,
д-р філософії, доцент кафедри менеджменту,
бізнесу та адміністрування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв**